

SỞ GD&ĐT VINH PHÚC
TRƯỜNG THPT TAM DƯƠNG

ĐỀ KSCL LẦN 3
NĂM HỌC: 2018 – 2019
MÔN: NGỮ VĂN 12

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc văn bản:

Chuyện kể rằng
Có quả trứng đại bàng
Rơi vào ổ gà đang ấp
Khi nở ra cùng với bầy gà
Đại bàng con ngượng ngùng chiêm chiếp
Nhảy bay loạng choạng sân nhà.

Không ai nói với đại bàng về những chân trời xa
Về những đại ngàn bí mật
Nên nó vẫn hồn nhiên bới đất
Chỉ có khát vọng mơ hồ
Lâu lâu lại cồn cào trong ngực...

Làm sao mà ai biết
Mình đã bắt đầu từ quả trứng nào đây
Sao không thử một lần vỗ cánh tung bay?...

(Khát vọng, Đặng Hồng Thiệp, Thơ Sông Lam, trang 247, Nxb. Hội nhà văn, 2017)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên?

Câu 2. Anh/ chị hiểu như thế nào về ý nghĩa của hình ảnh bầy gà trong văn bản?

Câu 3. Chỉ ra hiệu quả của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ: Sao không thử một lần vỗ cánh tung bay?...

Câu 4. Đọc văn bản trên, anh/chị thấy thông điệp nào có ý nghĩa nhất? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Trong văn bản ở phần Đọc hiểu, nhà thơ Đặng Hồng Thiệp đề cao Khát vọng, còn người xưa (Lão Tử) lại khuyên người đời nên sống Biết đủ, biết dừng (Tri túc, tri chí). Anh/chị chọn cách sống nào? Hãy trình bày quan điểm cá nhân trong một đoạn văn (khoảng 200 chữ).

Câu 2 (5.0 điểm)

Trong truyện ngắn Vợ chồng A Phủ, nhà văn Tô Hoài đã miêu tả tâm lí của nhân vật Mị sau khi bị bắt về làm dâu nhà thống lí Pá Tra: "Ở lâu trong cái khổ, Mị quen khổ rồi. Bây giờ thì Mị tưởng mình cũng là con trâu, mình cũng là con ngựa, là con ngựa phải đổi ở cái tàu ngựa nhà này đến ở cái tàu ngựa nhà khác, ngựa chỉ biết việc ăn cỏ, biết đi làm mà thôi. Mị cúi mặt, không nghĩ ngợi nữa, mà lúc nào cũng chỉ nhớ đi nhớ lại những việc giống nhau, tiếp nhau vẽ ra trước mặt".

Và ở đêm tình mùa xuân: "Mị đến góc nhà, lấy ống mỡ xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng. Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo. Mị muốn đi chơi, Mị cũng sắp đi chơi. Mị quấn lại tóc, Mị với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách".

(Trích Vợ chồng A Phủ - Tô Hoài, Ngữ văn 12, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2018, tr.6 và tr.8)

Anh/chị hãy phân tích hình ảnh nhân vật Mị qua hai lần miêu tả trên, từ đó làm nổi bật sự thay đổi của nhân vật này.

SỞ GD&ĐT VINH PHÚC
TRƯỜNG THPT TAM DƯƠNG

ĐÁP ÁN ĐỀ KSCL LẦN 3
NĂM HỌC: 2018 – 2019
MÔN: NGỮ VĂN 12

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Câu 1:

Các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản: miêu tả, biểu cảm, tự sự.

Câu 2:

Học sinh có thể diễn đạt theo nhiều cách khác nhau nhưng nổi bật được một hoặc tất cả các ý nghĩa của hình ảnh bầy gà:

- Hoàn cảnh sống trói buộc, tù túng....
- Cái tầm thường, thiển cận, hạn hẹp, kém cỏi....

Câu 3:

Chỉ ra biện pháp tu từ:

- Ẩn dụ (vỗ cánh tung bay - sự trưởng thành, vươn tới tầm cao, vượt lên hoàn cảnh...)
- Câu hỏi tu từ: Sao không thử một lần vỗ cánh tung bay?...

Hiệu quả:

- Làm cho câu thơ giàu hình ảnh, giàu sắc thái biểu cảm, thể hiện sự trăn trở, day dứt của tác giả.
- Là lời khuyến khích con người mạnh dạn tự thử thách để trưởng thành, dũng cảm vượt lên giới hạn của bản thân.

Câu 4:

Học sinh nêu được một thông điệp có ý nghĩa và giải thích lí do vì sao. Có thể có nhiều cách diễn đạt khác nhau về nội dung các thông điệp, sau đây là một số phương án trả lời:

- Sống trong hoàn cảnh tầm thường, trói buộc, con người có thể trở nên tầm thường, thiển cận, vô dụng, kém cỏi... Vì thế, phải biết thay đổi, cải tạo hoàn cảnh hoặc vượt lên hoàn cảnh để mình là chính mình.
- Con người cần khám phá, phát hiện những sở trường, năng lực vốn có của bản thân để phát huy nội lực, vươn tới tầm cao.
- Con người phải có khát vọng lớn lao, cần dũng cảm bước ra cuộc đời rộng lớn, chấp nhận thử thách để trưởng thành.

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Yêu cầu về hình thức:

- Phải đáp ứng yêu cầu hình thức của một đoạn văn: Chữ đầu đoạn viết hoa lùi vào đầu dòng, kết thúc có dấu chấm xuống dòng.
- Dung lượng phải đảm bảo khoảng 200 chữ.

Yêu cầu về nội dung:**Giải thích:**

- Khát vọng: mong muốn, đòi hỏi chính đáng với một sự thôi thúc mạnh mẽ.
- Biết đủ, biết dừng: bằng lòng, nhận thức được giới hạn; không đòi hỏi, không ham muốn thêm ngoài cái mình đã có.

=> Hai ý kiến đưa ra hai lối sống khác nhau cho con người.

Bàn luận:

Thí sinh có thể bàn luận theo nhiều hướng khác nhau:

- Đồng tình với quan điểm sống đề cao khát vọng:
- Để hướng tới những điều đẹp đẽ, lớn lao
- Để có động lực phát huy hết năng lực bản thân
- Để có động lực vượt qua thử thách đến thành công

Đồng tình với quan điểm biết đủ, biết dừng:

- Để thấy hạnh phúc, hài lòng với bản thân, với hiện tại.
- Để có cuộc sống nhẹ nhàng, thanh thản, không bon chen...

Cái nhìn đa chiều về hai quan điểm sống: phân tích ưu, nhược điểm của hai quan điểm sống trên và rút ra kết luận: phải biết hài hòa giữa khát vọng và sự bằng lòng, không biến khát vọng thành tham vọng cũng như không biến sự bằng lòng thành chấp nhận, cam chịu.

Bài học:

- Cần nhận thấy vai trò của lối sống mà bản thân đã lựa chọn.
- Cần rèn luyện thể chất, trí tuệ và kỹ năng sống để thực hiện được lối sống mà mình lựa chọn...

Câu 2:**Khái quát chung về tác giả, tác phẩm:**

Giới thiệu về tác giả Tô Hoài, tác phẩm Vợ chồng A Phủ.

Phân tích hình tượng nhân vật Mị qua hai lần miêu tả:**Khái quát về hình tượng nhân vật Mị:**

- Mị vốn là một cô gái Tây Bắc trẻ đẹp, có tài thổi sáo.
- Ở Mị, người đọc bắt gặp nhiều phẩm chất tốt đẹp như: biết lao động, không ngại khó, ngại khổ, lại có khát vọng sống tự do và đặc biệt là một người con hiếu thảo.

(Học sinh phân tích được dẫn chứng để thấy được các nội dung này)

=> Với những vẻ đẹp ấy, Mị có thể coi như bông hoa của núi rừng Tây Bắc, xứng đáng được hưởng hạnh phúc.

Phân tích hình ảnh Mị trong chi tiết miêu tả thứ nhất:

Vị trí của chi tiết: Chi tiết nằm ở phần đầu của tác phẩm, nhà văn nói về cuộc sống, sự thay đổi của Mị khi trở thành con dâu gạt nợ trong nhà thống lý Pá Tra.

Phân tích chi tiết:

- Vì món nợ truyền kiếp của cha mẹ, Mị bị bắt về làm con dâu gạt nợ trong nhà thống lý Pá Tra.
- Cuộc sống của kiếp con dâu gạt nợ với Mị là cuộc sống còn khổ hơn cả chết, đã biến Mị thành một con người khác: Mị bị biến thành công cụ lao động, bị hành hạ về cả thể xác và tinh thần.
- Mị bị mất đi ý thức phản kháng, chấp nhận cam chịu trở nên chai lì vô cảm với nỗi đau của chính mình: Ở lâu trong cái khổ, Mị quen khổ rồi
- Cuộc sống của một nô lệ, một công cụ lao động đã khiến Mị mất ý đi ý thức về quyền sống và thay vào đó là ý niệm bị “vật hóa”: Mị tưởng mình cũng là con trâu, mình cũng là con ngựa... chỉ biết việc ăn cỏ, biết đi làm mà thôi.
- Mị cũng bị mất đi ý niệm về thời gian, ngày tháng đối với Mị chỉ còn là một chuỗi công việc nhàm chán bày ra trước mắt: Mị cúi mặt, không nghĩ ngợi nữa, mà lúc nào cũng chỉ nhớ đi nhớ lại những việc giống nhau, tiếp nhau vẽ ra trước mắt.

=> Cuộc sống của kiếp con dâu gạt nợ đã biến Mị từ một cô gái yêu đời khát sống trở thành một cái bóng âm thầm, sống như gắn vào những vật vô tri vô giác, bị mất đi ý thức về sự sống, về thời gian..

=> Ý nghĩa: thông qua chi tiết này về nhân vật Mị, người đọc thấy được số phận bất hạnh của những người dân và tội ác của chế độ thực dân phong kiến miền núi Tây Bắc những năm trước giải phóng. Qua đó, nhà văn cũng bày tỏ niềm thương xót với những người dân lao động ấy.

Phân tích hình ảnh Mị trong chi tiết miêu tả thứ hai:

Vị trí của chi tiết: chi tiết miêu tả về nhân vật Mị ở phần giữa của câu chuyện, trong đêm tình mùa xuân ở Hồng Ngài.

Phân tích chi tiết:

- Khung cảnh mùa xuân tươi đẹp, rộn ràng ở Hồng Ngài cùng với âm thanh của tiếng sáo đã tác động mạnh mẽ, làm hồi sinh sức sống mãnh liệt ở Mị

- Nghe tiếng sáo, Mị nhắm thắm bài hát của người đang thổi, Mị lén lấy hũ rượu cứ uống ực từng bát, Mị nhớ về ngày trước, Mị thấy mình còn trẻ, Mị muốn đi chơi.
- Mị bước vào căn buồng của mình, Mị lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng -> Mị thắp sáng căn buồng kín mít của mình cũng là khát vọng muốn thắp sáng cuộc đời tăm tối của mình.
- Trong lúc ấy, Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo -> tiếng sáo từ âm thanh bên ngoài đã trở thành âm thanh bên trong, trở thành tiếng lòng, tiếng hát của khát vọng sống, khát vọng hạnh phúc trong con người Mị.
- Khao khát muốn đi chơi đã thúc đẩy hành động ở Mị: Mị quấn lại tóc, Mị với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách

=>Khung cảnh đêm tình mùa xuân và âm thanh của tiếng sáo đã làm thức tỉnh ý thức về quyền sống, khát vọng sống và khát vọng hạnh phúc ở Mị

Ý nghĩa: Qua chi tiết này, nhà văn đã cho ta thấy được sức sống tiềm tàng mãnh liệt trong nhân vật Mị, đồng thời cũng thể hiện được niềm tin mạnh mẽ vào sức sống của con người.

Đánh giá về hai chi tiết:

Về phương diện nghệ thuật: Hai chi tiết đã thể hiện được tài năng nghệ thuật của Tô Hoài trong việc sáng tạo những chi tiết nghệ thuật độc đáo, phân tích và miêu tả tâm lý nhân vật...

Về phương diện nội dung

- Qua hai chi tiết ta thấy sự đổi thay của nhân vật Mị: Cuộc sống của kiếp con dâu gạt nợ tưởng như đã biến Mị thành một cái bóng vô tri nhưng hóa ra bên trong Mị vẫn tiềm tàng một ngọn lửa sống mạnh mẽ, không gì có thể dập tắt được. Hai chi tiết đã góp phần thể hiện đầy đủ chân dung nhân vật Mị - một cô gái miền núi có cuộc đời, số phận bất hạnh nhưng lại có khát vọng sống, khát vọng tự do mãnh liệt.
- Đem đến giá trị hiện thực cho tác phẩm: Phản ánh xã hội Tây Bắc những năm trước giải phóng với nhiều bất công, cuộc sống người dân lao động với nhiều bất hạnh.
- Thể hiện tinh thần nhân đạo: lên tiếng tố cáo xã hội bất công, cảm thông thương xót với nỗi khổ của người lao động, đặc biệt thể hiện niềm tin mạnh mẽ vào sức sống của con người.

=> Khẳng định thành công của tác phẩm, tài năng và tấm lòng của nhà văn.

Vững vàng nền tảng, Khai sáng tương lai

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường *PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An* và các trường Chuyên khác cùng *TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn.*

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: *TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn* cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.

